Europees Parlement
2024-2029

Commissie buitenlandse zaken

XXXX(INI)

11.10.2024

ONTWERPVERSLAG

over de uitvoering van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid — jaarverslag 2024
(XXXX(INI))

Commissie buitenlandse zaken

Rapporteur: Nicolás Pascual De La Parte

INHOUD

Blz.

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT 3

TOELICHTING 12

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de uitvoering van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid — jaarverslag 2024
(XXXX(INI))

Het Europees Parlement,

– gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

– gezien titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), en met name hoofdstuk 2, afdeling 2, houdende bepalingen inzake het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB),

– gezien de Verklaring van Versailles, die tijdens de informele bijeenkomst van de staatshoofden en regeringsleiders van 11 maart 2022 werd aangenomen,

– gezien het "Strategisch kompas voor veiligheid en defensie – Voor een Europese Unie die haar burgers, waarden en belangen beschermt en bijdraagt aan de internationale vrede en veiligheid", dat op 21 maart 2022 door de Raad werd goedgekeurd en op 25 maart 2022 door de Europese Raad werd bekrachtigd,

– gezien het Pact inzake het civiele GVDB (Civilian CSDP Compact – Towards more effective civilian missions), goedgekeurd door de Raad op 22 mei 2023,

– gezien Besluit (GBVB) 2017/2315 van de Raad van 11 december 2017 tot instelling van de permanente gestructureerde samenwerking (PESCO) en tot opstelling van de lijst van deelnemende lidstaten[1],

– gezien Besluit (GBVB) 2024/890 van de Raad van 18 maart 2024 tot wijziging van Besluit (GBVB) 2021/509 tot oprichting van een Europese Vredesfaciliteit[2],

– gezien Verordening (EU) 2021/697 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 tot oprichting van het Europees Defensiefonds en tot intrekking van Verordening (EU) 2018/1092[3],

– gezien het jaarlijkse financieringsbesluit, het eerste onderdeel van het jaarlijkse werkprogramma voor de uitvoering van het Europees Defensiefonds voor 2024, dat op 15 maart 2024 door de Commissie werd goedgekeurd (C(2024)1702),

– gezien de conclusies van de Raad van 22 januari 2018 over de geïntegreerde aanpak van externe conflicten en crises, en van 24 januari 2022 over de Europese veiligheidssituatie,

– gezien de Verklaring van Granada, die tijdens de informele bijeenkomst van de

[1] PB L 331 van 14.12.2017, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2315/oj.
[2] PB L, 2024/890, 19.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/890/oj.
[3] PB L 170 van 12.5.2021, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj.

staatshoofden en regeringsleiders van 6 oktober 2023 werd aangenomen,

– gezien de conclusies van de Raad van 27 mei 2024 over de veiligheid en defensie van de EU,

– gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 10 november 2022 getiteld “Actieplan voor militaire mobiliteit 2.0” (JOIN(2022)0048),

– gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 5 maart 2024 getiteld “Een nieuwe strategie voor de Europese defensie-industrie: De paraatheid van de EU waarborgen door te zorgen voor een snel reagerende en weerbare Europese defensie-industrie” (JOIN (2024)0010),

– gezien het verslag van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 20 juni 2024 getiteld “Common Foreign and Security Policy Report – Our priorities in 2024”,

– gezien de politieke beleidslijnen voor de volgende Europese Commissie 2024-2029 van de kandidaat-voorzitter van de Europese Commissie, Ursula von der Leyen, van 18 juli 2024 getiteld “Europe’s choice”,

– gezien het verslag van Mario Draghi van 9 september 2024 over de toekomst van het Europese concurrentievermogen en hoofdstuk vier daarvan over het vergroten van de veiligheid en het verminderen van afhankelijkheden,

– gezien het partnerschap tussen de EU en Moldavië inzake veiligheid en defensie, ondertekend op 21 mei 2024, en het partnerschap tussen de EU en Noorwegen inzake veiligheid en defensie, ondertekend op 28 mei 2024,

– gezien de resoluties van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties 1325 (2000) van 31 oktober 2000, 1889 (2009) van 5 oktober 2009, 2122 (2013) van 18 oktober 2013, 2242 (2015) van 13 oktober 2015 en 2493 (2019) van 29 oktober 2019 over vrouwen, vrede en veiligheid, en de resoluties 2250 (2015) van 9 december 2015, 2419 (2018) van 6 juni 2018 en 2535 (2020) van 14 juli 2020 over jongeren, vrede en veiligheid,

– gezien het pact voor de toekomst en hoofdstuk 2 daarvan over internationale vrede en veiligheid, dat op 23 september 2024 werd aangenomen door de staatshoofden en regeringsleiders van de VN-lidstaten,

– gezien het Noord-Atlantisch Verdrag,

– gezien de op de top van Washington afgelegde verklaring van de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) die deelnamen aan de bijeenkomst van de Noord-Atlantische Raad in Washington op 10 juli 2024,

– gezien zijn resolutie van 28 februari 2024 over de uitvoering van het gemeenschappelijk

veiligheids- en defensiebeleid – jaarverslag 2023[4],

– gezien zijn resolutie van 29 februari 2024 over de noodzaak van niet-aflatende EU-steun voor Oekraïne, na twee jaar Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne[5],

– gezien zijn resolutie van 17 juli 2024 over de noodzaak van voortdurende steun van de EU aan Oekraïne[6],

– gezien zijn resolutie van 19 september 2024 over de voortzetting van de financiële en militaire steun van de EU-lidstaten aan Oekraïne[7],

– gezien artikel 55 van zijn Reglement,

– gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A9-xxxx/2024),

A. overwegende dat de situatie op het gebied van vrede en veiligheid in de wereld het afgelopen jaar is verslechterd door de toename van onder meer conflicten, geopolitieke rivaliteit, militarisering en hybride dreigingen, zoals gedocumenteerd in de Normandy Peace Index 2024[8];

De gevolgen van een verschuiving van het geopolitieke paradigma voor de Europese veiligheid

1. wijst op de bedreigingen voor de veiligheid van het Europese continent, die sinds de Tweede Wereldoorlog nog niet eerder zo ernstig waren; is zeer bezorgd over de steeds diepere geopolitieke breuklijnen, de toename van imperialistische ambities bij autoritaire regimes om steeds machtiger te worden, de toename van systemische rivaliteit tussen grote mogendheden en nationalistisch unilateralisme, en het feit dat bepaalde staten en niet-overheidsactoren steeds sneller en vaker geweld gebruiken om hun politieke doelstellingen en belangen na te streven of geschillen op te lossen; is van mening dat het bij deze ontwikkelingen gaat om een paradigmaverschuiving, aangezien hierbij niet meer als uitgangspunt geldt dat gestreefd dient te worden naar internationale veiligheid op basis van de eerbiediging van het internationale recht, een op regels gebaseerde internationale orde en multilateralisme;

De reactie van de EU: een nieuw tijdperk van Europese veiligheid en defensie

2. is van mening dat een respons van de EU op de uitdagingen in verband met de uiteenlopende en steeds veranderende bedreigingen voor haar veiligheid absoluut noodzakelijk is, en dat zij daarom nieuw beleid moet ontwikkelen en moet werken aan nieuwe maatregelen die de EU en haar lidstaten in staat stellen om gezamenlijk en op coherente wijze hun defensie in Europa te versterken, evenals hun vermogen om op mondiaal niveau op te treden;

---

[4] Aangenomen teksten, P9_TA(2024)0105.
[5] Aangenomen teksten, P9_TA(2024)0119.
[6] Aangenomen teksten, P10_TA(2024)0003.
[7] Aangenomen teksten, P10_TA(2024)0012.
[8] Studie – “Mapping threats to peace and democracy worldwide – Normandy Index 2024”, Europees Parlement, Onderzoeksdienst van het Europees Parlement, september 2024.

3. is in dit kader ingenomen met het streven van de voorzitter van de Commissie om een werkelijke Europese defensie-unie tot stand te brengen en daarmee op het gebied van Europese defensie en veiligheid een nieuw tijdperk binnen te treden; is ingenomen met het feit dat op 17 september 2024 de allereerste commissaris voor Defensie en Ruimtevaart werd voorgedragen, die de opdracht zal krijgen om in samenwerking met de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV) binnen de eerste honderd dagen van zijn mandaat een witboek op te stellen over de toekomst van de Europese defensie;

4. verzoekt de EU en haar lidstaten om meer inspanningen te leveren om de toezegging gestand te doen die zij in de Verklaring van Versailles, die op 11 maart 2022 werd aangenomen, hebben gedaan om meer verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen defensie en veiligheid door onder meer te werken aan het vergroten van hun strategische autonomie; wijst erop dat de NAVO en het trans-Atlantische partnerschap met de Verenigde Staten de pijlers onder de Europese collectieve defensie blijven; is van mening dat de EU-lidstaten meer inspanningen moeten leveren, in de vorm van het verhogen van hun uitgaven en het verwerven van meer gezamenlijke vermogens, om hun strijdkrachten te versterken met het oog op operationele doeleinden op nationaal, NAVO- of EU-niveau;

5. steunt de ambitie om de Europese pijler binnen de NAVO te versterken en is van mening dat de ontwikkeling van een Europese defensie-unie goed samen kan gaan met verdieping van de samenwerking tussen de EU en de NAVO;

Het versterken van de Europese veiligheid: Oekraïne ondersteunen door beschikbaarstelling van militaire vermogens zonder beperkingen op het gebruik ervan, om een einde te maken aan de Russische aanvalsoorlog

6. spreekt nogmaals de stellige overtuiging uit dat de EU en haar lidstaten solidair moeten blijven met Oekraïne tijdens de Russische aanvalsoorlog en dat zij Oekraïne de militaire middelen moeten verschaffen die het nodig heeft om zich te verdedigen, het conflict te beëindigen en zijn territoriale integriteit binnen zijn internationaal erkende grenzen te herstellen; is ingenomen met de door de EU en Oekraïne overeengekomen gezamenlijke toezeggingen op het gebied van veiligheid en met de bilaterale veiligheidsovereenkomsten die enkele lidstaten met Oekraïne hebben gesloten; verzoekt de lidstaten nogmaals om vaart te maken met het leveren van wapens, luchtverdedigingssystemen en munitie aan Oekraïne, waaronder vanuit vliegtuigen te lanceren kruisvluchtwapens; verzoekt de lidstaten alle belemmeringen voor het inzetten door Oekraïne van westerse wapensystemen tegen militaire doelwitten in Rusland, zoals toegestaan door het internationale recht, weg te nemen;

7. dringt er bij de EU en haar lidstaten op aan Oekraïne te steunen bij zijn inspanningen om meer medestanders te vinden voor het door de president van Oekraïne, Volodymyr Zelensky, gepresenteerde “overwinningsplan”, omdat dit de enige realistische manier is om de soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne te herstellen op basis van het internationaal recht, Rusland ter verantwoording te roepen voor zijn oorlogsmisdaden, waaronder het misdrijf agressie, en ervoor te zorgen dat Rusland herstelbetalingen en andere betalingen verricht ter compensatie van de enorme schade die in Oekraïne is aangericht;

8. wijst op het belang van de Europese Vredesfaciliteit (EPF), die een belangrijke rol heeft gespeeld omdat daaruit steun is verleend voor de ontwikkeling van militaire vermogens en het opleiden van Oekraïense strijdkrachten, waarbij de coördinatie voor alle belanghebbenden plaatsvond via het clearinghousemechanisme onder beheer van de militaire staf van de EU; is ingenomen met de oprichting, binnen de Europese Vredesfaciliteit, van een fonds voor bijstand aan Oekraïne en pleit ervoor dat de financiële middelen voor militaire bijstand aan Oekraïne via dit instrument worden verhoogd; dringt er bij Hongarije op aan zijn veto op het verlenen van militaire steun uit de EPF aan Oekraïne op te heffen, evenals zijn veto op de uitbetaling van vergoedingen, zoals overeengekomen, aan lidstaten die militaire steun hebben verleend aan Oekraïne;

Krachten bundelen ter versterking van de defensievermogens

9. is ingenomen met de visie die wordt uiteengezet in de strategie voor de Europese defensie-industrie en het bijbehorende voorstel van de Commissie voor een verordening tot vaststelling van het programma voor de Europese defensie-industrie; ondersteunt de doelstelling om de industriële paraatheid van de EU op defensiegebied te versterken en de lidstaten beter in staat te stellen overleg te voeren over gezamenlijke defensieprogramma's en militaire aankopen, alsook over Europese defensieprojecten van gemeenschappelijk belang;

10. is van mening dat de versnippering van de interne markt van de EU voor defensieproducten moet worden aangepakt, aangezien deze versnippering leidt tot onnodige dubbele uitgaven en een toename van ondoelmatige defensie-uitgaven; verzoekt de Commissie om voorstellen in te dienen ter voltooiing van de interne markt voor defensie van de EU, en deze voorstellen te baseren op een beoordeling van de EU-voorschriften inzake overheidsopdrachten op defensiegebied en inzake de overdracht van defensiegerelateerde producten, en op een inventarisatie en analyse van de beperkingen van en lacunes in het bestaande rechtskader;

11. wijst erop dat er zowel inspanningen moeten worden verricht ter versterking van het bestaande vermogen van de wapenindustrie in de EU op de korte en middellange termijn, als inspanningen ter ondersteuning van onderzoek naar en ontwikkeling van nieuwe en innovatieve militaire uitrusting en wapens, die aansluiten bij de behoeften van de strijdkrachten van de lidstaten;

Een nieuw strategisch kompas: het bevorderen van een gemeenschappelijke strategische visie en coherentie, en het verbeteren van de besluitvorming van de EU over defensievraagstukken binnen het institutionele kader van de EU

Strategisch kompas

12. wijst erop dat de geopolitieke situatie sinds de goedkeuring van het strategisch kompas door de lidstaten in maart 2022 in hoog tempo is veranderd; pleit om die reden voor een herziening van het strategisch kompas op basis van een omvattende gezamenlijke dreigingsevaluatie; verzoekt de Commissie en de VV/HV voorts om na een dergelijke evaluatie een geactualiseerde versie van het strategisch kompas voor te leggen, zodat er op basis daarvan een witboek kan worden opgesteld over de toekomst van de Europese defensie;

Defensiebeheer: het consolideren van het institutionele kader en het besluitvormingsproces van de EU op het gebied van defensie en veiligheid

13. adviseert de Raad om de institutionele structuur van zijn besluitvormingsorganen die bevoegd zijn voor defensie en veiligheid te heroverwegen en na te denken over de oprichting van een nieuw permanent besluitvormingsorgaan bestaande uit ministers van Defensie van de lidstaten;

14. roept nogmaals op tot versterking van het militair plannings- en uitvoeringsvermogen van de EU en tot verwezenlijking van volledige operationele capaciteit, en wijst erop dat er in dat kader onder meer moet worden voorzien in adequate huisvesting, geschikt personeel, versterkte commando- en controlecapaciteiten en doeltreffende communicatie- en informatiesystemen voor alle GVDB-missies en -operaties; geeft nogmaals aan het belangrijk te vinden dat de snel inzetbare capaciteit ten laatste in 2025 haar volledige operationele capaciteit bereikt, in die zin dat er ten minste 5 000 manschappen kunnen worden ingezet voor reddings- en evacuatietaken, “initial entry”- en stabilisatieoperaties of tijdelijke versterking van missies;

Meer middelen beschikbaar stellen voor het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de EU

15. is verheugd over de verhoging van de begrotingen en de stijging van de defensie-uitgaven van de lidstaten, en is tevens verheugd over de verhoging, al is deze slechts van bescheiden aard, van de EU-begroting van het GVDB voor 2024; verzoekt de lidstaten met defensiebudgetten die minder bedragen dan 2 % van hun bbp, daadkrachtige inspanningen te leveren om hun militaire begroting geleidelijk te verhogen; pleit ervoor dat de lidstaten, op basis van een permanente beoordeling van de behoefte aan defensievermogens, dit percentage verder verhogen, met name met het oog op de gezamenlijke aankoop van defensievermogens;

16. verzoekt de Commissie en de lidstaten een open debat op gang te brengen op basis van de aanbevelingen in het verslag van de heer Draghi over de toekomst van het Europese concurrentievermogen, waaronder de aanbeveling om in het volgende meerjarig financieel kader meer middelen beschikbaar te stellen voor veiligheid en defensie en om de verschillende mogelijkheden om dit te financieren te onderzoeken; verzoekt de lidstaten voorts om het financieringsproces in verband met de EPF aldus te wijzigen dat toereikende en blijvende steun voor partners en bondgenoten gewaarborgd wordt en te zorgen voor afstemming op GVDB-missies en -operaties;

Doeltreffender bijdragen aan de wereldvrede door middel van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de EU en van de EU een sterkere speler op het gebied van veiligheid maken

De-escalatie, het voorkomen van oorlogen en het ondersteunen van conflictoplossing

17. is toenemend bezorgd over de steun die China aan Rusland verleent in het kader van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en met name over de uitvoer door China van goederen voor tweeërlei gebruik naar Rusland, en over het feit dat in China gevestigde bedrijven betrokken zijn bij het ontwijken en omzeilen van sancties; is daarnaast ernstig

bezorgd over het toenemende aantal vijandige handelingen van China tegen Taiwan, waaronder cyberaanvallen, beïnvloedingscampagnes, Chinese gevechtsvliegtuigen die de Taiwanese luchtverdedigingszone binnendringen en sabotage van kabels in zee;

18. dringt er bij de Chinese autoriteiten op aan te stoppen met alle daden van agressie, en met name met alle marine- en luchtmachtoefeningen in de Straat van Taiwan en de Zuid-Chinese Zee, die de stabiliteit in de Indo-Pacifische regio in gevaar brengen en daardoor een bedreiging vormen voor de internationale veiligheid, de soevereiniteit van de landen in de regio, de veiligheid van mensen op zee en de vrijheid van scheepvaart;

19. veroordeelt in de krachtigste bewoordingen de destabiliserende activiteiten van Iran in het Midden-Oosten en de aanhoudende steun van het land aan terroristische groeperingen, omdat hiermee de regionale en de mondiale veiligheid rechtstreeks worden bedreigd; staat echter volledig achter en is solidair met het maatschappelijk middenveld en de democratische krachten in Iran;

20. veroordeelt nogmaals de verachtelijke terroristische aanslagen die op 7 oktober 2023 door de terroristische organisatie Hamas in Israël werden gepleegd en die hebben geleid tot verdere destabilisatie in het Midden-Oosten, waarna de situatie nog verder verslechterde door daden van agressie tegen Israël door bondgenoten van Iran (waaronder terroristische organisaties zoals Hezbollah in Libanon en de Houthi's in Jemen) en het Iraanse regime zelf;

GVDB-missies en -operaties

21. verzoekt de VV/HV en de lidstaten om in verband met GVDB-missies en -operaties een innovatieve aanpak te blijven volgen, onder meer door te voorzien in robuuste, flexibele en modulaire mandaten, om ervoor te zorgen dat de missies en operaties altijd aansluiten bij de wisselende veiligheidscontext en de veiligheidsbehoeften van de gastlanden, en gebruik te maken van de synergieën tussen en de complementariteit van de civiele en de militaire dimensie van het GVDB;

Het versterken van het vermogen van de EU om veiligheidsproblemen aan te pakken

Inlichtingencapaciteit

22. wijst erop dat het belangrijk is dat er gewerkt wordt aan het verbeteren van de uitwisseling van inlichtingen en informatie tussen de lidstaten en de EU-instellingen, waaronder het Parlement, om het situationeel bewustzijn te verbeteren, beter te kunnen anticiperen en reageren op bedreigingen voor de collectieve veiligheid, en gemeenschappelijke actielijnen vast te stellen in het kader van het GVDB, met name op het gebied van crisisbeheersing;

Verdediging tegen hybride aanvallen en desinformatie

23. spreekt zijn ernstige bezorgdheid uit over de toenemende veiligheidsuitdagingen in verband met cyber- en hybride aanvallen en buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging, die er onder meer op gericht zijn de stabiliteit van democratische samenlevingen te ondermijnen, met name in de aanloop naar verkiezingen; verzoekt de Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden om hun capaciteiten op het

gebied van de aanpak van deze problemen te versterken en de weerbaarheid tegen desinformatie te vergroten;

Ruimtevaart

24. is ingenomen met de bevindingen en aanbevelingen van de heer Draghi in zijn verslag over de toekomst van het Europese concurrentievermogen, waarin de lidstaten worden aangespoord om de regels inzake governance en investeringen op het gebied van de ruimtevaart te actualiseren, met name de regels in verband met defensie;

Wapenbeheersing, non-proliferatie en ontwapening

25. betreurt, in het licht van de huidige onstabiele geopolitieke situatie, het feit dat non-proliferatie- en wapenbeheersingakkoorden op de tocht staan, en is van mening dat er veel meer inspanningen geleverd moeten worden om deze tendens om te buigen;

Defensie en maatschappij

26. is van mening dat de burgers van de EU veel meer besef zouden moeten hebben van de bedreigingen en risico's voor de veiligheid, zodat er meer draagvlak ontstaat voor een Europese defensie; dringt er bij de EU en haar lidstaten op aan bewustmakings- en onderwijsprogramma's op te zetten die erop gericht zijn de kennis over defensie bij de burgers, en met name bij jongeren, te vergroten en de veerkracht en paraatheid van samenlevingen als het gaat om het aanpakken van uitdagingen op het gebied van veiligheid, te versterken;

Het versterken van de samenwerking en partnerschappen op het gebied van defensie

27. wijst erop dat de partnerschapsdimensie van het strategisch kompas belangrijk is met het oog op het versterken van de samenwerking tussen de EU en haar bondgenoten en partners overal ter wereld, met als doel een antwoord te bieden op buitenlandse strategieën die erop gericht zijn de EU en haar partners te ondermijnen en de op regels gebaseerde internationale orde te destabiliseren;

Samenwerking tussen de EU en de NAVO

28. wijst erop dat het belangrijk is dat de NAVO en de EU ervoor zorgen dat hun activiteiten ter waarborging van de internationale veiligheid coherent zijn en elkaar aanvullen en versterken, zodat overlapping van hun defensie-optreden voorkomen wordt; is verheugd over het feit dat Zweden in 2024 tot de NAVO is toegetreden, nadat Finland in 2023 ook reeds was toegetreden, omdat hiermee een historische stap werd gezet op weg naar een veiliger Europa;

Partnerschap met de Verenigde Staten

29. vindt het essentieel dat de nauwe betrekkingen tussen de EU en de Verenigde Staten, die gebaseerd zijn op de gedeelde waarden van democratie, vrijheid en de rechtsstaat, verder worden ontwikkeld; waardeert de betrokkenheid van de Verenigde Staten bij de territoriale verdediging van Europa en hun inzet ter zake, met name in het licht van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne;

Partnerschap met het Verenigd Koninkrijk

30. acht het essentieel, met name in de context van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, dat de EU met het Verenigd Koninkrijk een formeel veiligheids- en defensiepartnerschap sluit, omdat hiermee de Europese veiligheid en de Europese pijler van de NAVO worden versterkt;

Partnerschap met de landen van de Westelijke Balkan

31. wijst erop dat de veiligheid van de EU nauw samenhangt met de veiligheid van onze naaste buren in het oostelijke en zuidelijke nabuurschap van de EU en in de Westelijke Balkan;

De rol van het Europees Parlement in het kader van het GVDB vergroten

32. wijst erop dat bij de versterking van het GVDB als politieke prioriteit tijdens de tiende zittingsperiode en de verhoging van de uitgaven voor defensiebeleid en -programma's op EU- en nationaal niveau volledige parlementaire controle en controleerbaarheid gegarandeerd moeten zijn;

°

° °

33. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Europese Raad, de Raad, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de voorzitter van de Commissie en bevoegde commissarissen, de secretaris-generaal van de VN, de secretaris-generaal van de NAVO, de voorzitter van de Parlementaire Vergadering van de NAVO, de EU-agentschappen die bevoegd zijn op het gebied van veiligheid en defensie, en de regeringen en parlementen van de lidstaten.

* * *

TOELICHTING

De EU heeft de afgelopen jaren, en met name sinds de start van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, te maken gekregen met meerdere zeer ernstige bedreigingen voor haar veiligheid en nieuwe crises in haar nabije omgeving, waaronder de terroristische aanslagen van Hamas op Israël in oktober 2023 en de nasleep daarvan.

Als reactie op deze negatieve ontwikkelingen is de EU zich meer gaan richten op de Europese veiligheid en defensie en bestudeert zij nieuwe mogelijkheden en heeft zij nieuwe initiatieven gelanceerd om de defensievermogens van de EU op collectieve en coöperatieve wijze te versterken en verder te ontwikkelen.

In dit eerste jaarverslag over de uitvoering van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB) van de EU tijdens de tiende zittingsperiode wordt de beoordeling van het Europees Parlement van de voortgang op het gebied van het GVDB in de huidige geopolitieke en veiligheidscontext gepresenteerd. Dit jaarverslag vormt derhalve een reactie op het verslag van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlands en veiligheidsbeleid van 20 juni 2024 getiteld “Common Foreign and Security Policy Report - Our Priorities in 2024”. Het jaarverslag bevat voorts aanbevelingen gericht op versterking van de beleidsmaatregelen en acties via verschillende routes, waaronder verbeteringen met betrekking tot de institutionele besluitvorming, de gezamenlijke ontwikkeling van vermogens op het gebied van defensie en bewapening en het genereren van de financiële middelen hiervoor.